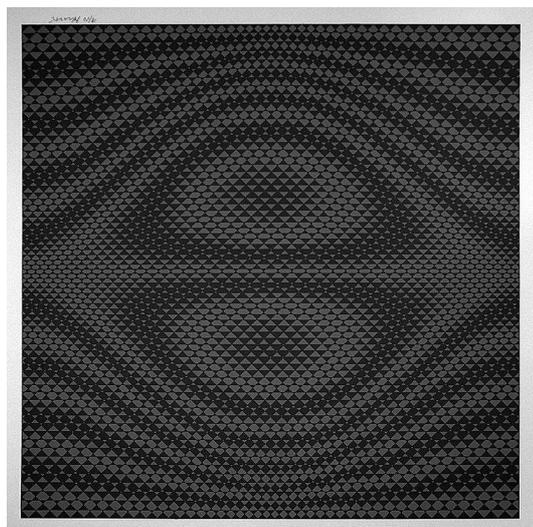

OD PRIVATNE KOLEKCIJE DO MUZEJSKE ZBIRKE: UZ OTKUP GRAFIČKE ZBIRKE KOLEKCIONARA EDVINA ŠMITA ZA ZBIRKU GRAFIKA MUZEJA ZA UMJETNOST I OBRT

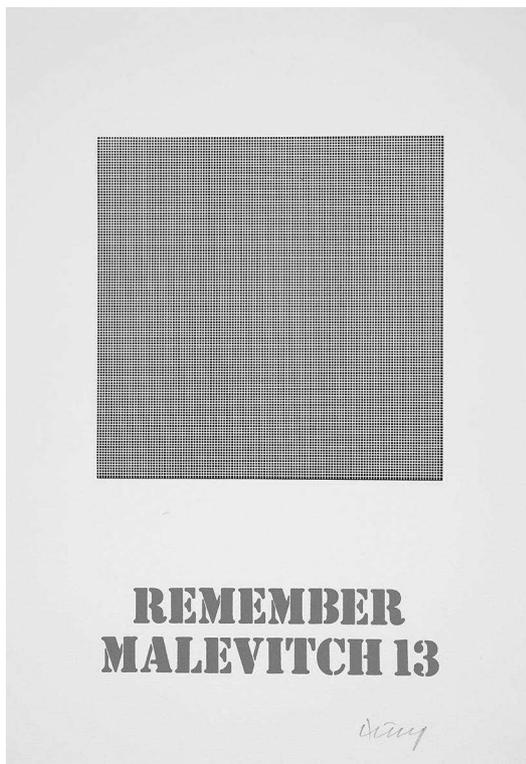
dr. sc. ANDELKA GALIĆ □ Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

ANTONIA DOŠEN □ Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

Zbirka grafike Muzeja za umjetnost i obrt pripada među "novije" muzejske zbirke. Premda prve akvizicije za zbirku datiraju iz 1875. godine,¹ kao samostalna zbirka predstavljena je s *privremeno uređenim i prigodno otvorenim novim odjelima posvećenim tiskarstvu knjigovežnji i fotografici* u prigodi otvorenja novoga stalnog postava 1939. godine.² Nakon što je desetljećima vođena kao sastavni dio zbirke slikarstva, zbog iznimno povećanog opsega obiju zbirki, specifičnog značenja građe i osiguravanja kontinuiteta sustavne stručne i znanstvene obrade, 2003. godine ponovno je dobila status samostalne zbirke.

Nakon prvih Kršnjavijevih akvizicija³ donacijama i otkupima formirana je zbirka koja u širokom rasponu tema i pojava oblika daje uvid u razvoj grafičke umjetnosti od 16. do 21. st. Osobitosti razvoja i dosege europske grafičke produkcije na njezinu vrhuncu u Zbirci ponajbolje predočuju djela majstora francuske, flamanske i talijanske škole. U tom dijelu Zbirke opsegom i značenjem ističe se kontekstualno zaokružena cjelina francuske barokne grafike, s više od 150 listova iz edicije Kraljevskog kabineta Luja XIV. Kroz taj zaseban oblik grafičke produkcije, usmjeravane ambicioznim dvorskim narudžbama, koje su ostvarili vodeći grafičari tog razdoblja, zrcala se specifične okolnosti koje su u drugoj polovici

17. st. dale izniman poticaj razvoju francuske grafičke umjetnosti.

U segmentu hrvatske grafike, u kojoj su zastupljeni radovi domaćih autora od druge polovice 19. st. ističu se ostvarenja M. C. Crnčića, Lj. Babića, V. Gecana, M. Trepšea, M. Kraljevića, T. Krizmana, M. Uzelca i S. Glumca. U profiliranju zbirke i otkupnoj politici od 1950-ih nadalje izostalo je sustavno popunjavanje tog segmenta djelima suvremenih hrvatskih umjetnika, što je rezultiralo relativno slabom zastupljenošću djela ključnih protagonista hrvatske grafičke scene druge polovice 20. st. Upravo je taj segment znatno obogaćen otkupom privatne zbirke arhitekta Edvina Šmita⁴ koji je, zahvaljujući potpori Grada Zagreba, Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport u cijelosti realiziran 2012. godine. Na izložbi *Akvizicije MUO 2003. - 2013.*⁵ predstavljen je samo presjek kroz cjelinu građe kojom je Mu-

IM 44 (1-4) 2013.
IZ MUZEJSKE TEORIJE I PRAKSE
MUSEUM THEORY AND PRACTICE

sl.1. J. Dobrović, *Bez naziva*, 1967.

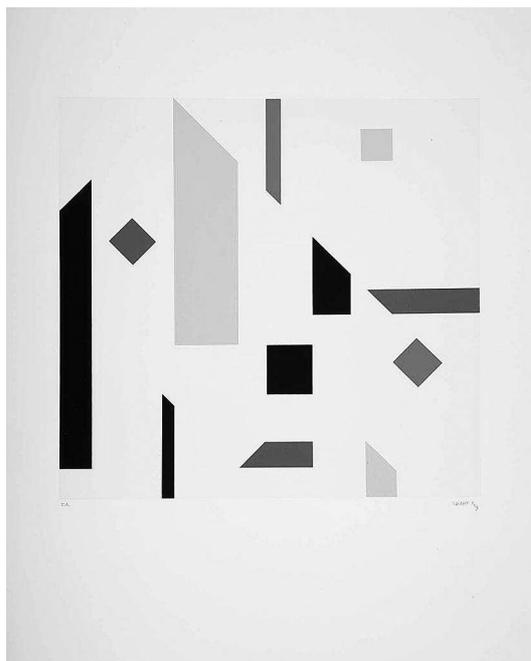
sl.2. I. Picelj, *Remember Malevitch 13*, 1984.

1 Utemeljitelj Muzeja Izidor Kršnjavi na dražbi ostavštine katalonskog slikara i kolekcionara Mariana Fortunyja u Rimu, među ostalim predmetima za buduću je Muzej otkupio "više stotina" grafičkih listova. Vidjeti: Despot, Miroslava. *Historijat postanka i razvoja Muzeja za umjetnost i obrt*, 1960. (NSK Zbirka rukopisa - R 7536).

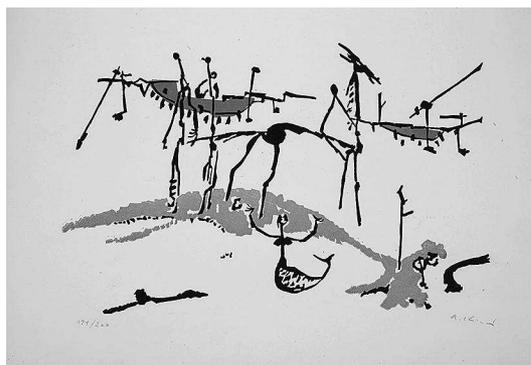
2 Bach, Ivan. *Grafika, tiskarstvo, knjigovežnja i fotografika u U Hrv. narodnom muzeju za umjetnost i obrt*. // *Grafička revija* 3 (1940.), 124-128.

3 U prvim desetljećima djelovanja MUO-a, muzejski je fundus popunjavao vrijednim donacijama članova Društva umjetnosti i otkupima, pri čemu je u inventarizaciji grafika primijenjeno dvostruko načelo: u inventar zbirke ušli su samo zasebni grafički listovi, dok su grafički ciklusi i nizovi u mapama upisivani u inventar muzejske knjižnice. To nije bio izuzetak već povijesna praksa, prema kojoj je vrijedna grafička građa po pravilu postajala sastavnim dijelom inventara znamenitih knjižničnih zbirki.

4 Edvin Šmit (Osijek, 1934. - Zagreb, 2011.) diplomirao je na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu 1968. godine, u klasi profesora Vladimira Turine. Do osnivanja studija *Arhiving* (1991.) radio je u *Interinženjering*. Bio je član uredništva časopisa *Arhitektura* (1986.) i predsjednik Društva arhitekata Zagreba (1999. - 2000.) Radovi su mu objavljivani u časopisima *ČIP*, *Arhitektura*, *Werk*, *Bauen + Wohnen i Život umjetnosti*, te u knjizi *Neues Bauen Heute* (1995., Architectur Zentrum, Wien) te u knjizi Tomislava Odaka *Hrvatska arhitektura dvadesetog stoljeća, neostvareni projekti* (2006.). Godine 1996. tiskana je monografija *Šmit*, koju je uredio Feđa Vukić.

sl.3. A. Srnec, Bez naziva, 1959.

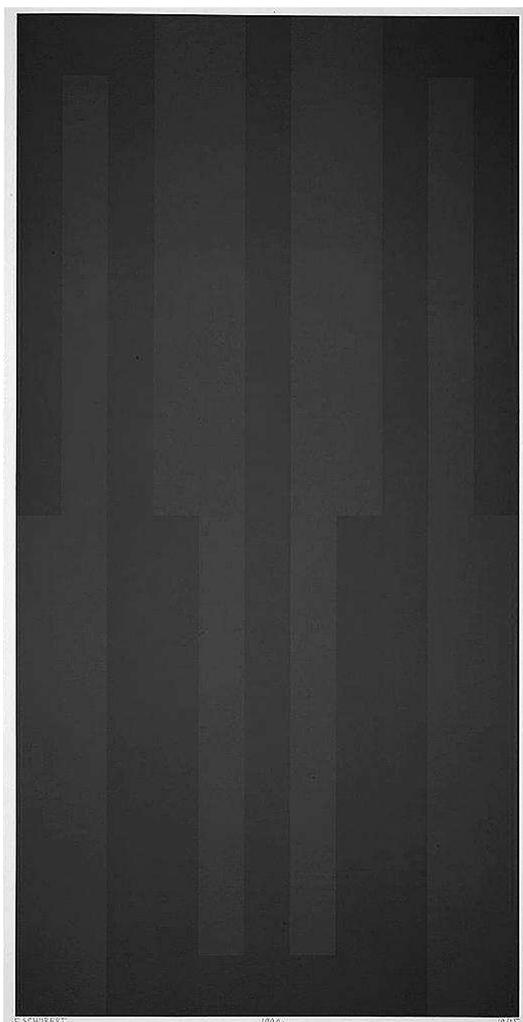
sl.4. A. Kinert, Zelene sprud, 1957.

sl.5. E. Schubert, Bez naziva, 1990.

zej obogatio svoju grafičku zbirku otkupom te kolekcije. Svoju akribičnost i posvećenost u profesionalnoj karijeri arhitekta, Edvin Šmit preslikao je na područje kolekcioniranja kojemu se posvetio od kraja 1990-ih otkupljujući u početku grafike za svoj arhitektonski biro, da bi se ubrzo predano usmjerio na sustavno skupljanje radova hrvatskih umjetnika, prateći aktivno domaću grafičku scenu, recentno stvaralaštvo te prisustvujući svim važnijim samostalnim i skupnim izložbama.

Rođen u Osijeku, Edvin Šmit je svoj život vezao za Zagreb i Samobor. U Svetoj Nedjelji projektirao je vlastitu kuću u kojoj je bila smještena njegova grafička zbirka. Odabiru grafika, kao i opremi i preventivnoj zaštiti, pridavao je osobitu pozornost, upotpunjujući svoje znanje praćenjem stručne literature. Prema svjedočenju Branke Šmit, njezin je suprug ostvarivao kontakte s umjetnicima posredovanjem svojih prijatelja arhitekata s kojima se redovito nalazio na zajedničkim mjesečnim druženjima,⁵ kako bi razgovarali o "arhitekturi i politici", ali i o grafici kojoj su bili posebno skloni.

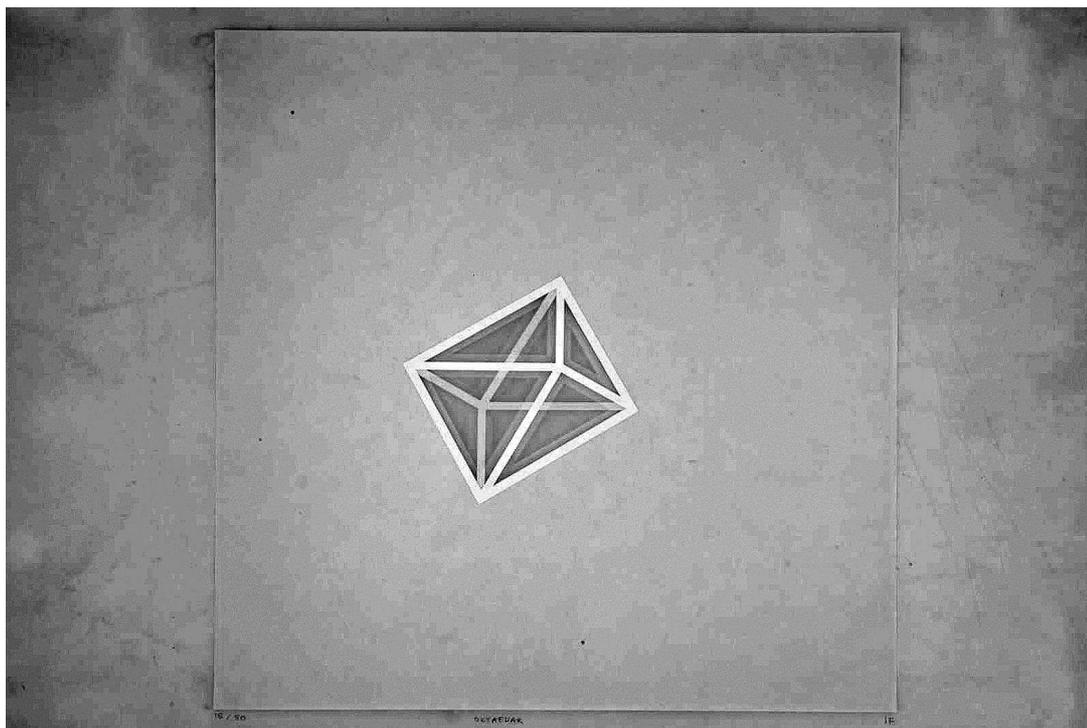
Nakon smrti Edvina Šmita njegova je supruga Branka muzejskoj knjižnici velikodušno donirala dio referentne

stručne literature - periodičke publikacije i kataloge izložbi koji su, kako je sama naglasila, služili njezinu suprugu pri odabiru grafičkih listova za zbirku, te za praćenje rada pojedinih autora prema kojima je gajio poseban afinitet. Kako bi što bolje zaštitio svoju kolekciju, grafičke listove i mape čuvao je pohranjene u metalnom ladičaru, osiguravajući propisane standarde i uvjete zaštite iznimno osjetljive građe na papiru. Jednom se sobom u Svetoj Nedjelji koristio kao depoom u kojemu je potkraj života provodio najviše vremena brižljivo razvrstavajući i popisujući predmete te izrađujući fotodokumentaciju. Osim grafika i grafičkih mapa pohranjenih u tom svojevrsnom depou, zidove interijera kuće u kojoj je živio opremio je grafikama, uglavnom autora koje je osobito cijenio i onima koje je dobio na dar od samih autora. S obzirom na činjenicu da je kolekcioniranje grafika počeo potkraj 1990-ih, Zbirka Šmit impresionira opsegom i profiliranim kriterijem odabira. U želji da sistematizira svoju bogatu kolekciju, Edvin Šmit se koristio vlastitim dvostrukim sustavom oznaka koji se sastojao od prvog slova autorova prezimena kojemu bi dodao redni broj pod kojim se grafika nalazila unutar mape ili je cijelom nizu zasebnih grafičkih listova istoga autora dodjeljivao jednak broj.

⁵ Na izložbi održanoj od 16. travnja do 9. lipnja 2013. godine izložena su 63 predmeta otkupljena od arhitekta Edvina Šmita.

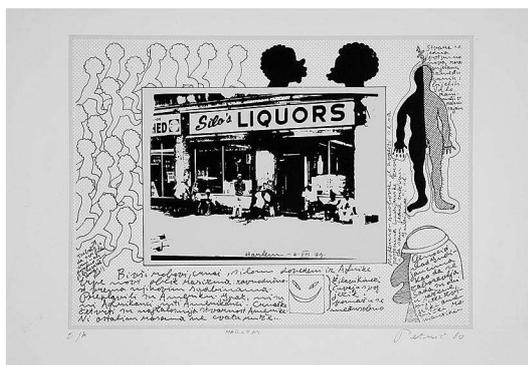
⁶ Branka Šmit iz te skupine posebno ističe Šmitove kolege Branka Siladžina, Ratka Miličevića i Vladimira Mattionija. Za sve podatke o životu i kolekcionarstvu Edvina Šmita ljubazno zahvaljujemo gđi Branki Šmit i gospodinu Vladimiru Mattioniju.

O njegovim kolekcionarskim afinitetima svjedoči zastupljenost radova pojedinih autora, među kojima se ističu radovi arhitekata - grafičara te istaknutih predstavnika umjetničkih izričaja iz 1950-ih i 1960-ih godina te njihovih nasljednika iz 1980-ih i 1990-ih koji se neumorno priklanjaju geometrizaciji i apstrakciji. Kao zasebna cjelina mogu se izdvojiti grafike pripadnika tzv. zagrebačke serigrafije - grafičkog kompleksa koji je 1960-ih i 1970-ih godina iznjedrilo pokret *Novih tendencija*, kojim su se koristili umjetnici koji su u osnovi svoga rada imali geometrijske forme (Ivan Picelj, Miroslav Šutej, Juraj Dobrović, Aleksandar Srnec, Vjenceslav Richter, Ivan Kuduz, Mladen Galić, Eugen Feller, Ljerka Šibenik...) nalazeći u tehnici serigrafije odgovor na zahtjev za "divulgacijom primjeraka istraživanja"⁷ i primjenjujući novu tehniku transmisije slikarskih eksperimenata u medij grafike.

Među ključnim predstavnicima iz djelokruga *Novih tendencija* ističu se grafička ostvarenja Juraja Dobrovića, koji je u Zbirci zastupljen s dvije mape serigrafija: *Polja* (1966/67.) i *Polja 2* (1969.), te mapom s nizom serigrafija iz razdoblja 1972. - 1983.

Bitno je naglasiti kako je Šmitovo zanimanje za grafičare iz umjetničke skupine *Exat 51* iznjedrilo zaokruženu cjelinu u kojoj prevladavaju radovi Vjenceslava Richtera pod nazivom *Sistemske grafike* (1970.), u kojima autor eksperimentira sintezom umjetnosti i znanosti⁸, te *Spontane grafike I, II, III* (1997.) čija datacija odstupa od poznate serije od *8 spontanih grafika SESPO* koju je Richter otisnuo 1979. godine. Toj cjelini pripadaju i radovi Ivana Picelja, koji se u 1950-ima zalaže za legitimnost umjetničkog eksperimenta, dok u 1960-ima postaje aktivni protagonist poslijeratnoga neokonstruktivizma i

sl.6. I. Franke, Oktaedar, 2002.

sl.7. R. Petrić, Harlem (Golim perom), 1980.

sudionik međunarodnog pokreta *Nove tendencije*.⁹ Šmit je pedantno prikupio glavninu njegova opusa odnosno prepoznatljivih otisaka koji pripadaju mapama *Remember: Mondrian, Malewitsch, Rodchenko* (Galerija Denise René, 1984. - 1986.), dva lista iz mape *Connexion* (u izdanju autora, 1979. - 1980.), seriju grafika *Bez naziva* (Design & Sitotisak Straža, 2006.) te pet grafika iz serije *Variationen*. Među radovima autora - osnivača avangardne umjetničke grupe *Exat 51* u Zbirci su i emblemska ostvarenja Aleksandra Srneca, koji je postao dio te kolekcije s grafikama otisnutima u razdoblju od 1957., netom nakon prestanka djelovanja *Exata 51*, pa sve do 2008. godine. Picelj, Richter i Srnec svoj su izraz pronašli u geometrijskim oblicima koji čine po svojoj prirodi samooznačavajuće djelo koje nema zadaću prenošenja slika i dojmova vanjskoga (predmetnog) svijeta.¹⁰ Takav pristup u odabiru likovnog izraza i transpozicija likovnog idioma zasnovanoga na minimalističkome i primarnome u medij grafike nekoliko desetljeća kasnije može se pratiti u autorskim ostvarenjima Joška Eterovića i Deana

7 Rus, Zdenko. *Apstraktna umjetnost u Hrvatskoj 2: geometrijske tendencije u brvatskoj umjetnosti*. Split: Logos, 1985., 61.

8 Cijelo stvaralaštvo V. Richtera vezano je za pojmove *sint* i *sist* - *sinteza* i *sistem*, koji podrazumijevaju otklone od dotadašnjih uvriježenih matematičkih i geometrijskih zakona. Susovski, Marijan. *Sinteze, sistemi, kvadrati, kutovi*. // *Grafika*, god. II., 2(2004), 52.

9 Denegri, Ješa. *Klasik moderne brvatske grafike*. // *Grafika*, god. I., 1(2003), 22.

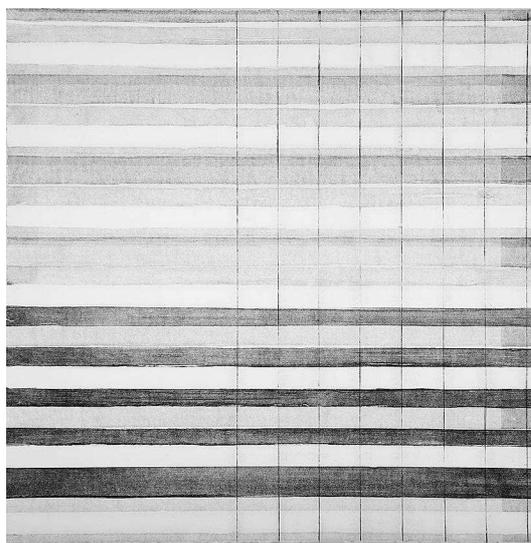
10 Denegri, Ješa. *Apstraktna umjetnost u Hrvatskoj 2: geometrijske tendencije u brvatskoj umjetnosti*. Split: Logos, 1985., 9.

sl.8. V. Kristl, Bez naziva, 1987.

sl.9. T. Dabo, Bez naziva, 2006.

sl.10. O. Herman, Poslije kupanja, 1959.

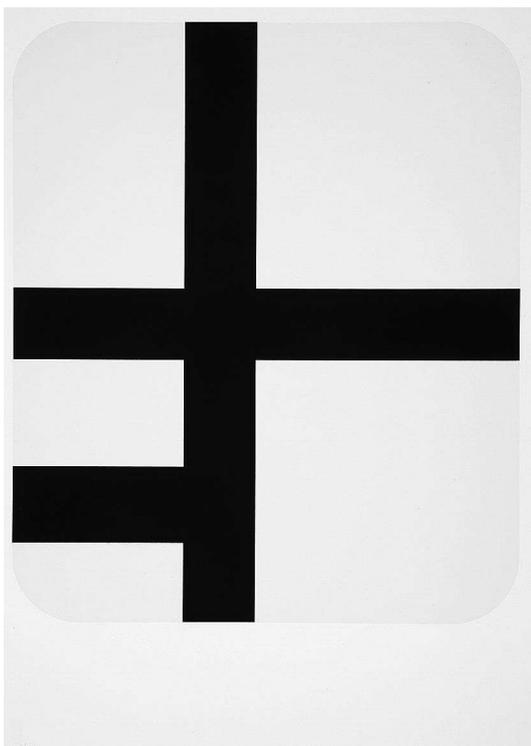
Jokanovića Toumina te Edite Schubert, Damira Sokića i Duje Jurića.

Zanimljivo je da je Vladimir Kristl zastupljen u Zbirci nizom grafika koje su nastale 1987. godine, za vrijeme boravka u Njemačkoj. Iako izvan programskog pristupa *Exata 51*, zasnovanoga na pozicijama apstraktnosti, Kristlovi se radovi temelje na autonomiji stvaralaštva u kojima ponavlja jedan te isti figurativni motiv.

Poseban oblik lirske apstrakcije ili apstraktno-ekspresionističke umjetnosti kojim se ne iznosi na vidjelo materija koliko viđenje u "psihičkom tkivu subjekta"¹¹ čine radovi slikara - grafičara Ordana Petlevskog i Alberta Kinerta.

Obojica su zastupljeni radovima iz 1950-ih i 1960-ih na kojima sjedinjuju organsku morfologiju - Petlevski u duhu zapisa kojima prikazuje jedan razoreni svijet, dok je Kinert okrenut figuraciji koju ubrzo zamjenjuje apstrakcija.

¹¹ Rus, Zdenko. *Apstraktna umjetnost u Hrvatskoj 1: slikarstvo, egzistencija, apstrakcija*. Split: Logos, 1985., 46.

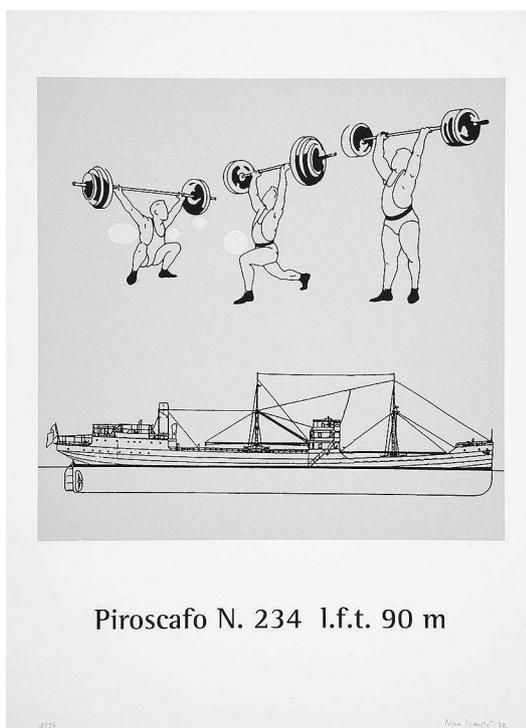

Osim pojedinačnih grafičkih listova, grafički opus Ede Murtića u Zbirci Šmit predstavljen je dvama zaokruženim ciklusima koje dijeli razvojni hod od četiri desetljeća (*Skoplje u tvojim očima*, Naprijed, 1964. i niz od 12 višebojnih linoreza, objavljenih u nakladi Galerije Canvas, 2002.), kao i grafike Borisa Bučana nastale u vremenskom rasponu od 1970-ih do kraja 1990-ih.

Kolekcijom Edvina Šmita u Zbirku grafike Muzeja za umjetnost i obrt ušli su radovi umjetnika koji posvećuju pluralizam autorskih izričaja i poetika 1980-ih na domaćoj sceni, grafike predstavnika apstraktnog ekspresionizma - *Nove umjetničke prakse*, *Nove slike*, te djela suvremenih autora - pripadnika riječke grafičke škole.

Posebna naklonost prema konceptualnoj umjetnosti i blisko prijateljstvo povezali su kolekcionara Šmita s Vladimirom Mattionijem. On je, zajedno s Ratomirom Kulićem, realizirao niz mentalno utemeljenih radova koji dematerijaliziraju umjetnički objekt i u svom se izrazu priklanjaju novoj geometriji označenoj terminom *Verbumprogram*¹² - svojevrsni likovni fenomen proizašao iz 1970-ih, zajedno s ostalim inovativnim umjetničkim usmjerenjima obilježenima kao *Nova umjetnička praksa*. U Zbirci Šmit zastupljene su najranije serigrafije iz ciklusa *Verbumprogram*, otisnute 1988. (Galerija SC, Zagreb), zatim *Negativi* (Design & Sitotisaak Straža, 2008.) i *Eskurs I-IV* (Design & Sitotisaak Straža, 2009.). Vladimir Mattioni u zbirci je zastupljen i samostalnim grafičkim mapama *Archigraphia* (2007.) te *Grimiz i zlato* (2009.).

Usporedo s izlaženjem prvoga suvremenog časopisa *Grafika* (izdavač Galerija Canvas), specijaliziranoga za

Piroscafo N. 234 l.f.t. 90 m

umjetničku grafiku i nakladništvo,¹³ upotpunjuje se i Šmitova kolekcija, vrlo često radovima autora zastupljenima na stranicama tog časopisa. Tako je u svoju zbirku uvrstio i zagrebačku *bijelu grafičku struju*, koja seže još od vremena enformela, a čija je suvremena inačica predstavljena na trijentalima hrvatske grafike počevši od 1997., kada su izloženi radovi Ivane Franke i njezine grafike *Bez naziva*.¹⁴ Na idućim trijentalima pojavljuje se *cijela generacija mladih umjetnika čije su odrednice sažimanje i koncentracija na bitno*,¹⁵ unutar kojih je stvorena podjela na zagrebačku i riječku grafičku školu. Grafička mapa skupine autorica - već spomenute Ivane Franke, Mejre Mujičić, Ane Kadoić, Ines Krsić i Mirjane Vodopije (izdanje Kabineta grafike HAZU, 2004.), našla je istaknuto mjesto u Zbirci Edvina Šmita. *Bijela struja*, začeta na trijentalima, objedinjena je u zajedničkoj mapi, u kojoj su sve autorice posegnule za vlastitim misaonim postupkom utemeljenim na minimalizmu zahvata, ali i na potpuno različitom pristupu u primjeni tehničkih mogućnosti. Suprotnost korištenju i naglašavanju *bije-*

sl.11. D. Sokić, Bez naziva, 2002.

sl.12. V. Martek, Grafika s greškom, 2004.

sl.13. N. Ivančić, Piroscafo N. 234 l.f.t. 90 m, 2002.

¹² *Verbumprogram* se 1970-ih godina konstituira kao autorski par (V. Mattioni, R. Kulić). Pod tim se terminom razumijevaju situacije, a cijeli proces uključuje tri uzastopne etape: apropijaciju - evidenciju - dokumentaciju. Iz predgovora Ješe Denegrija u knjizi *Ratimir Kulić i Vladimir Mattioni: Verbumprogram: fragmenti*. Zagreb: UPI - 2M PLUS, 2008., str. 9.

¹³ Među katalogima izložaba i serijskim publikacijama koje je gospođa Branka Šmit darovala MUO-u bili su i časopisi *Grafika* (2003. - 2009.).

¹⁴ Otkupom kolekcije Šmit u fundus grafičke zbirke ušle su i dvije samostalne grafičke mape Ivane Franke, tiskane u Atelieru Brane Horvata (Horetzky) 2001. i 2002. godine. Riječ je o nizu serigrafija na kojima autorica slijedi istraživanja dinamičkih optičkih struktura iz 1960-ih godina koristeći se geometrijskim tijelima.

¹⁵ Marković, Slavica. *Bijela struja u brvatskoj grafici*. // *Grafika*, god. II., 3(2004), 23.

16 Ibid., 22.

17 Riječke grafičarke koje djeluju niz godina pod vodstvom prof. Josipa Butkovića s Grafičkog odjela Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci. Najčešće se koriste tradicionalnim grafičkim tehnikama dubokog tiska (bakropisom, suhom iglom, akvatintom), nalazeći izraz u u apstraktnim formama ili elementima figuracije, koju nerijetko reduciraju i svode na simbole i znakove. Najcer Sabljak, Jasmina. *Osječka i riječka grafička scena, grafički putovi, razlike, nalikovanja i što je najvažnije stvaranja!* // Grafika 12-15 (2008), 51-52.

18 Tanja Dabo je, uz seriju grafika (*Breaking the Space*, 2000.; *Spacial*, 1998.; *Bez naziva*, 1999. i 2006.) u Zbirci Šmit, zastupljena i u knjizi naslovljenoj *Kabinet 3*, zajedno s Letricijom Linardić i Draženom Trogrličem (2008.). Tri grafike unutar zbirke s naslovom *Bez naziva* iz 1999. godine realizirala je u sklopu posljediplomskog studija grafike na ALU u Ljubljani, gdje se služi tehnikom litografije koristeći se osnovnim motivom točke. Letricija Linardić je, zajedno s Tanjom Dabo, polazila posljediplomski studij grafike na ALU u Ljubljani, gdje se počela koristiti tehnikama koje su u suprotnosti s tradicijom te eksperimentirati s tehnikom litografije. Ana Vivoda je nakon studija u Rijeci (Kalkografski atelijer Josipa Butkovića na Sušaku) primljena na Royal University College of Fine Arts u Stockholmu. U Zbirci se nalaze njezine grafike u tehnici drvoreza i suhe igle pod nazivom *Pet ritmova* (2006.) i *Bez naziva* (2006.).

19 Grafička mapa dvanaest afirmiranih zagrebačkih slikara i kipara mlađe generacije udruženih u umjetničku grupu *Punkt* (M. Bauer, T. Buntak, P. Jazvić, A. Korkut, K. Kovač, M. Marinić, B. Matasić, A. Novoselec, F. Rogić, A. Vlahov i T. Vujasinović).

20 Grafička mapa u realizaciji koje je sudjelovalo dvadeset autora, među kojima su kipari, slikari, konceptualni umjetnici te grafičari različitih generacija i likovnih izričaja (A. Balić, N. Bilić, J. Borić, F. Rogić, D. Grubišić, I. Konjušak, A. Korkut, D. Kovačević, E. Matešić, D. Mezak, K. Mijatović, D. Friščić, V. Pokas, Z. Pavelić, I. Roca, H. Šercar, M. Vodopija i V. Žanić).

Napomena:

Fotografije uz tekst snimili: Srećko Budek i Vedran Benović, muzejski fotografi

© Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb

loga u grafici nalazimo u *crnoj struji hrvatske grafike*.¹⁶ Zastupljenost posebne tehnike dubokog tiska vezane za *crnu struju* izražena je u radovima predstavnika riječke grafičke škole.¹⁷ Djelovanje njezinih predstavnica Tanje Dabo, Letricije Linardić, Melinde Kostelac, Ane Vivode i Celestine Vičević pratio i arhitekt Šmit, koji je u svoju kolekciju uvrstio njihove emblemske radove.¹⁸

Među zasebnim grafičkim listovima, nizovima grafika i pojedinačnim autorskim ostvarenjima u kategoriji grafičkih mapa ističu se izdanja ostvarena unutar nakladničkog projekta *Dvogled* urednika Marijana Špoljara, započeta 2000. godine u Koprivnici (nakladnik Galerija S Ljiljane Sivč-Špoljar). Posebnost tih mapa jest to da se nastoji stvoriti grafičko-pjesnička kombinacija listova, pri čemu bi se autorsko dvojstvo činilo prihvatljivim, ako ne i korespondentnim. U Zbirku grafike MUO-a odabirom kolekcionara Edvina Šmita ušlo je ukupno šest mapa iz te edicije: *Mapa I*, 2000. (Sunčanica Tuk, Slavko Jendričko); *Mapa II*, 2000. (Ivan Šeremet, Goran Rem); *Mapa III*, 2001. (Ivana Franke, Hrvoje Pancer); *Mapa IV*, 2001. (Darko Fritz); *Mapa V*, 2001. (Marijan Molnar, Branimir Bošnjak); *Mapa VI*, 2003. (Boris Demur, Vlado Martek).

Među grafičkim mapama pojedinih autora treba svakako istaknuti mapu serigrafija *Isto i drugačije* (2007.) kiparice Marije Ujević Galetović, *Kavezi* (2008.) Matka Vekića te mapu Alberta Kinerta *Pjesan o ljubavi i smrti Christopha Rilkea* (1984.).

Zahvaljujući kolekcionarskoj posvećenosti i odabiru Edvina Šmita, Zbirka grafike MUO-a obogaćena je i grafičkim mapama koje sadržavaju radove što objedinjuju različite likovne izričaje i rezultat su suradnje umjetnika na projektima koji su povlastica medija i umnožive grafičke slike kao umjetnosti multioriginala. Među njima valja istaknuti izdanja pod naslovom *Punkt*¹⁹ (Atelijer Design & Sitotisak Straža, 2004.) i *Od A do Ž*²⁰ (Atelijer Žitnjak, 2006.).

Poseban segment Zbirke Šmit čine otisci vrlo velikih formata, među kojima se ističu linorezni *Anaglifi* Zlatka Kesera (Grafički studio galerije Canvas, 2001.), kao i grafike *Bez naziva* Melinde Kostelac (kombinirana tehnika, 2002.) te serigrafije Deana Jokanovića Toumina (*77 Points*, *77 Red Points*, *77 White Points*, 1980.).

Gradeći sustavno svoju privatnu zbirku, arhitekt Edvin Šmit kao kolekcionar nije ni slutio kako će jednoga dana njegova skupljačka strast prerasti granice hobija, a njegova kolekcija ući u fundus MUO-a. Upisom cjeline od 956 novih predmeta iz privatne grafičke kolekcije u inventar Zbirke grafike povećani su opseg i vrijednost ukupnog fundusa MUO-a, a muzejska Zbirka grafike dobila je novo značenje, svrstavajući se s više od 3 500 predmeta među najrelevantnije hrvatske muzejske grafičke zbirke.

Primljeno: 17. travnja 2014.

FROM PRIVATE COLLECTION TO MUSEUM COLLECTION: THE PURCHASE OF THE GRAPHIC COLLECTION OF THE COLLECTOR EDVIN ŠMIT FOR THE COLLECTION OF GRAPHIC ART OF THE MUSEUM OF ARTS AND CRAFTS

The Graphic Art Collection of the Museum of Arts and Crafts was augmented in 2012 by more than nine hundred new objects, by purchase of the collection of the architect Edvin Šmit. With this purchase, the museum collection that covers examples of the art of the print from the Renaissance to this day was greatly enriched with a well-rounded selection of Croatian graphic art of the 20th and 21st century.

An impassioned collector whose love for graphic art was practically the same as that which he nourished for his own professional choice, architecture, Edvin Šmit in his endeavours, systematic collection and careful recording of each separate print that he brought, formed a considerable collection dominated by prints created since the 1950s, including the most recent creations of the youngest generation of artists present in the Croatian printmaking scene.